

Bisdom Rotterdam

Jaaroverzicht 2014
Verkorte jaarrekening 2014
Kerncijfers bisdom

Bisdom Rotterdam

INHOUD

VOORWOORD Mgr. Van den Hende	3
JAAROVERZICHT 2014	5
FINANCIËLE PARAGRAAF	20
KERKBALANS	24
KERNCIJFERS BISDOM ROTTERDAM	26
GOEDE DOELEN BISDOM ROTTERDAM	28

VOORWOORD

Mgr. Van den Hende

In deze brochure vindt u een overzicht van het jaar 2014 per maand, met de diverse onderwerpen die aandacht kregen. Inmiddels vieren we als Kerk van Rotterdam het Laurentiusjaar. De heilige Laurentius (225-258) is de patroonheilige van ons bisdom. We openden het Laurentiusjaar op 15 november 2014 met een eucharistieviering in de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal, waarin we vier mannen wijdden tot priester of diaken. En we zullen het sluiten op 2 februari 2016, als we vieren dat het bisdom Rotterdam 60 jaar bestaat.

In het Laurentiusjaar hebben we aandacht voor de betekenis van de heilige diaken Laurentius voor het dienstwerk van de Kerk van Rotterdam in navolging van Christus Dienaar. Laurentius houdt het geloof in God en het verrichten van daden van liefde bij elkaar als één opdracht. Als diaken diende hij aan het altaar en beheerde hij het geld voor zijn bisschop (paus Sixtus II) en had hij de zorg voor de armen. De dienst aan de armen is geen taak die 'erbij' komt, maar iets dat hoort bij de verkondiging van het evangelie, bij de opdracht van de Kerk.

Zo is het Laurentiusjaar een voorbereiding op het 60-jarig jubileum van het bisdom Rotterdam. We zullen ons jubileumjaar vieren in verbondenheid met de Wereldkerk, in het kader van het door paus Franciscus op 13 maart jl. aangekondigde 'Heilig Jaar van Barmhartigheid' (8 december 2015 - 20 november 2016). Laurentius verkondigde de barmhartigheid van God door de armen en de kleinen te steunen en te bemoedigen met talloze daden van liefde: werken van barmhartigheid.

Laurentius beheerde het geld voor zijn bisschop. Goed beheer van de middelen die de Kerk ter beschikking staan voor haar zending is van groot belang. Inmiddels is in ons bisdom de traditie gegroeid dat we een inhoudelijk verslag gepaard laten gaan met communicatie inzake financiën en de verkorte Jaarrekening van het bisdom (de uitgebreide Jaarrekening wordt verzonden naar de parochiebesturen in het bisdom).

Concreet brengen we dit jaar vijf punten onder de aandacht, waarin de heilige Laurentius van betekenis is voor het bisdom.

1. Laurentius was werkzaam als diaken in Rome en nodigt het bisdom Rotterdam uit om de band met de Kerk van Rome rondom de paus (Wereldkerk) als gemeenschap van liefde levend te houden en te bevorderen.
2. Laurentius, geboren in Spanje en naar Rome gegaan, is een migrant die zich op een nieuwe plek inzet voor de Kerk. Ook in het bisdom Rotterdam mogen migranten ervoor kiezen bij de Kerk te horen en zich uitgenodigd weten om actief te zijn in daden van liefde en de belijdenis van geloof.
3. Laurentius houdt het geloof in God en het verrichten van daden van liefde bij elkaar als één opdracht. Gelovigen in het bisdom Rotterdam mogen van hem leren om op hun beurt hun leven in geloof steeds opnieuw te verbinden met de dienst aan de medemens.
4. Laurentius had een levende band met Christus die ons dienstbaarheid leert in woord en daad. Vanuit die band met Christus komt Laurentius tot een intense band met de naaste, die beeld van God is (Gen. 1, 27), in een volgehouden dienst aan de armen.
5. Laurentius gaf zijn leven als martelaar, in het geloof in het eeuwig leven. Jezus is gekruisigd en gestorven en opgestaan uit de dood. Zo getuigt Laurentius als martelaar van het Paasgeloof. Je leven geven gaat met angst gepaard, maar het is geen einde maar een nieuw begin in Christus.

Dit mag leidraad zijn voor de voorbereiding op het jubileum dat het bisdom Rotterdam in 2016 zal vieren.

+ J. van den Hende
Bisschop van Rotterdam

JAAROVERZICHT 2014

Elke maand wordt de agenda van de bisschop op de bisdomwebsite gepubliceerd. Hierna volgt een beknopt Jaaroverzicht van activiteiten van de bisschop in 2014. Voor alle berichten zie www.bisdomrotterdam.nl.

Januari 2014

6 januari - **Bisschop en medewerkers starten Nieuwjaar met studiedag over daden van liefde** • *10 januari* - Mgr. Van den Hende: “Kerkbalans: reisgeld voor de pelgrimerende gemeenschap” • *10 januari* - Inleiding bisschop voor theologiestudenten over diaconale heiligen • *12 januari* - **Start Tour of Faith jongerenvieringen** • *30 januari* - Bezoek Resto VanHarte • *30 januari* - Inleiding: ‘Lumen fidei’ en daden van liefde

“Daden van liefde beginnen niet pas met ons, maar leven al in de harten van de mensen, omdat God ons het eerst heeft liefgehad.” Dit zei bisschop Van den Hende bij de start van het nieuwe jaar van het bisdom Rotterdam. De bisschop en de medewerkers openden het jaar met een gezamenlijke studiedag over daden van liefde. In de middag werd onder meer aan de hand van 1 Korintiërs 13, 1-7 gesproken over de betekenis van daden van liefde. In de brief aan de christenen van Korinthe schrijft de apostel Paulus over de liefde. In de ochtend deed de bisschop voor de medewerkers verslag van het Ad Limina bezoek. Het Ad Limina bezoek was een bedevaart naar de graven van de apostelen Petrus en Paulus en bestond uit een ontmoeting met de paus en werkbezoeken aan de curie. De paus drukte de Nederlandse Kerk op het hart de hoop te bewaren en missionair en evangeliserend te zijn. Bisschop Van den Hende: “We moeten met Christus beginnen, zoals ook de paus aangeeft in ‘Evangeli gaudium’. Nieuwe evangelisatie is van belang, opdat het evangelie steeds meer ook in ons eigen hart leeft.”

Op zondag 12 januari 2014 startte ‘Tour of Faith’, een maandelijks diocesane jongerenviering en ontmoeting met bisschop Van den Hende. De bisschop nam het initiatief tot de jongerenvieringen om in het verlengde van de Wereldjongerendagen jongeren bijeen te brengen. De jongeren ontmoeten elkaar normaliter in hun eigen jongerengroep, verspreid door het hele bisdom. Via Tour of Faith kunnen ze elkaar over parochiegrenzen door het jaar heen ontmoeten. De formule is eenvoudig: een eucharistieviering met de bisschop

als hoofdcelebrant, daarna een catechese met geloofsgesprek en afsluiting met een eenvoudige maaltijd.

De eerste Tour of Faith vond plaats in de Maria van Jessekerk in Delft met de RKJ Delft als gastheer. De ontmoeting stond in het teken van het themajaar van het bisdom, daden van liefde. “Het Jaar van het Geloof was een reden om allerlei dingen te ontwikkelen rond geloofsverdieping en opnieuw kennis te maken met de rijkdom van het geloof,” lichtte de bisschop toe. “Paus Benedictus XVI had al gezegd dat het Jaar van het Geloof een unieke kans was om onze daden van liefde te intensiveren, want geloven in God vraagt dat je je naaste dient en zorg wil dragen voor andere mensen. In die lijn wilden we dus verder gaan.” De bisschop deelde aan de jongeren de sleutelhanger uit die het bisdom liet maken na de WJD. Op de sleutelhanger staat paus Franciscus en zijn oproep aan de jongeren: ‘Ga op weg, wees niet bang, en dien!’ “Geloof is bedoeld voor elke dag, voor heel je leven,” benadrukte de bisschop.

Februari 2014

1 februari - Parochieleven en daden van liefde: diocesane

Parochiedag 2014 • *9 februari - Tweede Tour of Faith bijeenkomst*

(Hoogvliet) • *11 februari - Reünie bij gelegenheid van 25 jaar*

Vronesteyn voor de priester- en diakenopleiding • *14 februari - Bisdom*

Rotterdam verspreidt brochure van en over het bisdom • *19 februari -*

Bisschop bezoekt Pastoraat Oude Wijken Rotterdam Zuid

Op zaterdag 1 februari vond in Den Haag de tweede diocesane ontmoetingsdag voor parochies plaats. De bisschop hield een inleiding met als titel ‘Parochieleven en daden van liefde’. “Het is de band tussen geloof en liefde die paus Benedictus XVI destijds geschetst heeft bij gelegenheid van het Jaar van het Geloof, die ons in het bisdom Rotterdam heeft geïnspireerd om in aansluiting op het wereldwijde Jaar van het Geloof nu in ons bisdom een periode stil te staan bij daden van liefde.”

De bisschop ging in op de Bijbelse wortels van de link tussen geloof en liefde om vervolgens te spreken over de parochie: “Wil een parochie als geloofs-gemeenschap daadwerkelijk in woorden en daden verwijzen naar Christus en naar het grotere geheel van de Kerk, dan horen daden van liefde een plaats te hebben in het geloofsleven van een parochie. Het evangelie verspreiden is namelijk niet alleen een kwestie van vieren en preken, maar evenzeer het daadwerkelijk verspreiden van de waarden en normen van het evangelie.” In zijn inleiding ging de bisschop nader in op de sociale leer van de Kerk, oftewel het katholiek sociaal denken. Concreet besprak de bisschop vervolgens: de

waardigheid van de mens, vrijheid en verantwoordelijkheid, solidariteit, en subsidiariteit.

Op dinsdag 11 februari vond op Centrum Vronesteyn in Voorburg een feestelijke reünie plaats vanwege het 25-jarig jubileum van Vronesteyn. Op die dag werd precies 25 jaar geleden de opening gevierd van het Centrum voor de priesteropleiding en werd het heilig Sacrament in de kapel van de Goede Herder gebracht. In aanwezigheid van Mgr. Van den Hende en Mgr. Van Luyn sprak rector Wim Bakker naar aanleiding van dit jubileum over Vronesteyn als “bescheiden loot als priesteropleiding, maar daadkrachtig.” Sinds 2002 is Vronesteyn ook het centrum voor de diakenopleiding. Meer dan de helft van de actieve diocesane priesters en bijna alle bezoldigde diakens zijn ‘oud-Vronesteyners’.

Op woensdag 19 februari 2014 bracht de bisschop een werkbezoek aan Rotterdam Zuid. Samen met Hein Steneker, aangesteld als pastoraal werker voor het Pastoraat Oude Wijken (POW), maakte de bisschop een wandeling door de Rotterdamse wijk Katendrecht en bezocht hij Welkomstcentrum De Put in de wijk. Het bezoek van de bisschop vond plaats in het kader van Daden van Liefde. Via het POW is de Kerk present te midden van mensen die leven in moeilijke omstandigheden. Het POW maakt geloof concreet en zichtbaar in daden van liefde. Het gaat om inzet voor de naaste vanuit de bezieling van het geloof.

Maart 2014

3 maart - ‘Geloof in Christus en de werken van liefde’: inleiding bisschop grootseminarie De Tiltenberg • 9 maart - Tour of Faith jongerenviering (Woerden) • 12 maart - Ontmoeting met communicatieprofessionals in de kathedraal in Rotterdam • 20 maart - Vicariaatsbijeenkomst Diocesane Caritasinstelling

Op maandag 3 maart was de bisschop te gast in het grootseminarie De Tiltenberg. Hij hield een inleiding over ‘Geloof in Christus en de werken van liefde’. De bisschop ging in op enkele recente teksten van zowel paus Benedictus XVI als paus Franciscus.

“Paus Benedictus XVI heeft meer dan eens tijdens zijn pontificaat benadrukt dat het geloof in Christus en de liefde, inclusief werken van liefde, met elkaar verbonden zijn,” aldus de bisschop. In Porta Fidei, waarmee paus Benedictus het Jaar van het Geloof aankondigde, geeft hij aan: “Het geloof zonder liefde draagt geen vrucht en de liefde zonder geloof zou een gevoel zijn dat voort-

durend ten prooi is aan de twijfel. Geloof en liefde vereisen elkaar en wel zo dat de een het ander mogelijk maakt zijn weg te gaan. Vele christenen wijden immers hun leven met liefde aan wie eenzaam is, aan de kant is geschoven of is uitgesloten, mensen naar wie men als eerste moet gaan om hen te ondersteunen omdat nu juist in hen het gelaat van Christus zelf weerspiegelt” (Porta Fidei, nr. 14).

Bisschop Van den Hende: “Paus Franciscus maakt in Lumen Fidei, zijn eerste encycliek, duidelijk dat ons geloof begint bij Jezus. Onze ontmoeting met Christus is wezenlijk voor ons leven in geloof, ook waar het gaat om de beoefening van werken van liefde. Christus zet ons aan tot werken van liefde. Vanuit een persoonlijke ontmoeting met Christus mogen we komen tot het beoefenen van werken van liefde.”

In zijn inleiding ging de bisschop in op de band tussen de eucharistie en werken van liefde. Als wij de eucharistie vieren moeten we ons er steeds meer bewust van zijn “dat het offer van Christus voor allen bestemd is, en dat de eucharistie dus ieder die in Hem gelooft, er toe aanzet ‘gebroken brood’ te worden voor de anderen en zich in te zetten voor een rechtvaardiger en broederlijker wereld. Denkend aan de vermenigvuldiging van de broden en de vissen, moeten wij onderkennen dat Christus tot op de dag van vandaag doorgaat met zijn leerlingen aan te sporen om zich in eigen persoon in te zetten: ‘Geef gij hun maar te eten’ (Mt. 14, 16). Ja waarlijk, de roeping van ieder van ons is, om samen met Jezus brood, gebroken voor het leven van de wereld te zijn” (Benedictus XVI, Sacramentum Caritatis, art. 88).

April 2014

13 april - Wereldjongerendag 2014 op Palmzondag (Den Haag) • *16 april* - **Chrismaviering 2014 met uitreiken bisdommagazine Daden van Liefde** • *24 april* - Inleiding bisschop over ‘Evangellii Gaudium’ van paus Franciscus • *26 april* - **Zegening bouwgrond nieuwe huisjes ‘Kamphuis Ahoy’** • *30 april* - Ontmoeting met diakens in het kader van Daden van Liefde

In een volle HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal vierde het bisdom Rotterdam op woensdag 16 april de chrismaviering. Tijdens de chrismaviering zegent de bisschop de oliën voor de geloofsleerlingen en de zieken en wijdt hij het chrisma.

In zijn homilie sprak de bisschop, vanuit het openingsgebed, over geheiligd zijn door de Heer en vragen om getuigenis te mogen afleggen van zijn verlossing. “Vandaag mogen we rond de Heer Jezus samenkomen. En als we vragen om heiliging en om getuigen te mogen zijn van zijn verlossing, betekent dat

dat we in Hem geloven en in zijn leven. Zijn leven dwars door dood en ellende heen. Want we staan aan de vooravond van zijn laatste avondmaal, zijn sterven aan het kruis en zijn donkere dagen in het graf. En op Pasen zeggen wij: Hij is verrezen, Hij leeft (Mt. 28, 1-10; Joh. 20, 1-9).”

De bisschop sprak over het geloof en de verbondenheid met Jezus, die parochies, parochiekernen en religieuze gemeenschappen in het bisdom Rotterdam samen mogen vieren in de sacramenten en samen uit mogen dragen in daden van liefde.

Na afloop van de chrismamis werd een Magazine uitgedeeld over ‘Daden van liefde’. Het Magazine was een speciale uitgave vanwege het themajaar van het bisdom Rotterdam, in het verlengde van het Jaar van het Geloof.

Op zaterdag 26 april vierde Kamphuis Ahoy, gelegen in de bossen bij Oosterhout (Noord-Brabant), het 60-jarig bestaan. Bisschop Van den Hende was celebrant in een eucharistieviering in de open lucht en zegende de bouwgrond voor twee nieuwe vakantiewoningen. Het initiatief voor Kamphuis Ahoy ontstond vanuit de H. Kruisvindingsparochie in Rotterdam (nu een deel van de H. Drie-eenheid parochie) en was gericht op gezinnen die geen geld hadden voor vakantie. De maatschappelijke rol die de grondleggers voor ogen stond, is nog steeds actueel.

In zijn homilie zei de bisschop: “Deze plek werd ingericht voor mensen die anders niet aan vakantie toe zouden komen, omdat ze het niet breed hadden. Het was en is een plek om even de armoede te kunnen vergeten. Op deze plek wordt naar mensen gekeken in het licht van het geloof, vanuit de vraag: Hoe kunnen we met onze daden de liefde van Jezus gestalte geven? [...] In Rotterdam zeggen we: ‘Geen woorden, maar daden.’ Maar Jezus zegt: het is beide. Het woord van het evangelie moet je in je hart bewaren en uitspreken en zet aan tot daden van liefde.”

Mei 2014

3 mei - Religieus leven en Daden van Liefde: geroepen tot dienstbaarheid • 10 mei - Donateursdag Vronesteyn • 11 mei - Tour of Faith jongerenviering (Leiden) • 15 mei - Werkconferentie ‘signalen van armoede’ • 18 mei - Diakenwijding Bouke Bosma en Luc Janssens O.Carm • 23 mei - **Startviering Federatie Rotterdam Rechter Maasoever**

Op zaterdag 3 mei kwamen religieuzen uit het bisdom Rotterdam en de bisschop bijeen in de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal voor een ontmoeting in het kader van het Jaar van Daden van Liefde. De dag begon met een feestelijke eucharistieviering. In zijn preek stond de bisschop stil bij de Kerk

als gemeenschap van geroepenen en bij de roeping tot het religieuze leven. Daarna sprak vicaris H. Egging (regiovicaris Rotterdam met tevens het aandachtsveld: religieus leven en nieuwe bewegingen) over het leven en werken van religieuzen in het kader van daden van liefde, zowel in de loop van de voorbije decennia alsook in het heden.

Na de lunch, waarbij gelegenheid was voor onderlinge ontmoeting en kennismaking besprak bisschop Van den Hende in grote lijnen de inhoud van de brief 'Rallegratevi' (Verheugt u). Deze is een uitgave van de Congregatie voor de instituten van het gewijde leven en voor de societeiten van het apostolische leven. De brief werd op 2 februari 2014 uitgegeven vanwege het initiatief van paus Franciscus om 2015 uit te roepen tot het Jaar van het Godgewijde leven. De brief 'Verheugt u' gaat onder meer over de ontmoeting met Christus en het door Hem geroepen worden, de vraag hoe naar buiten te treden overeenkomstig de ontvangen roeping, over hoe religieuzen vanuit de ontmoeting met Christus met elkaar omgaan en naar buiten treden tot troost en bemoediging.

Op vrijdag 23 mei vond in de kathedraal in Rotterdam de startviering plaats van de Federatie Rotterdam Rechter Maasoever (RRM). De federatie en de vier parochies die de federatie uitmaken werden per decreet van de bisschop gevormd per 1 januari 2014. De federatie RRM bestaat uit de parochies: parochie H. Maria, parochie H. Bernadette, parochie H. Johannes, parochie HH. Laurentius en Elisabeth (de kathedraal). Deze vier parochies zijn gevormd uit elf parochies die werden samengevoegd.

De plebaan van de kathedraal waar de startviering plaatsvond, Chris Berghs, sprak het openingswoord. Hij stond stil bij de startviering als bijzonder moment en zei: "Vanavond komen we samen om de eucharistie te vieren, om God te danken en te prijzen dat we in deze stad Kerk mogen zijn. Dat de Geest van God ons de kracht mag geven die we nodig hebben." Daarna was bisschop Van den Hende hoofdcelebrant in de eucharistieviering. Voor de gelegenheid was de votiefmis van de heilige Geest gekozen. Vanuit de lezingen van de votiefmis (1 Kor. 12, 4-13; Joh. 15, 12-17) preekte de bisschop over de heilige Geest.

Juni 2014

1 juni t/m 5 juni - Bedevaart naar Lourdes • *7 juni* - **Viering met vormelingen bij de ‘Vuurdoop’ met Pinksteren** • *14 juni* - Tour of Faith jongerenviering (Aarlanderveen) • *18 juni* - **Getuigen van daden van liefde in de media** • *21 juni* - Kerктоetredersdag, inzegening Maarschalkerweerd orgel, presentatie ‘Diocesaan orgelfonds’

Op zaterdag 7 juni, voorafgaand aan het hoogfeest van Pinksteren, waren ruim 800 vormelingen en hun begeleiders bijeen in de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal voor de Vuurdoop, de jaarlijkse vormelingenmanifestatie. De bisschop heette de vormelingen welkom en las het Pinksterverhaal: de nederdaling van de heilige Geest (Hand. 2, 1-12). De bisschop vroeg aan de vormelingen om te bidden om kracht van de heilige Geest. “Het is belangrijk om de heilige Geest welkom te heten in je hart en je ervoor open te stellen. De heilige Geest is je hele leven bij je: als helper, trooster, Geest van de waarheid.” Daarna volgde een afwisselend programma voor de vormelingen en ouders en begeleiders. De laatsten gingen met de vicarissen en de bisschop in gesprek over een gedeelte uit de Jakobusbrief (Jak. 2, 14-24).

Op woensdag 18 juni vond op Centrum Vronesteyn in Voorburg een eucharistieviering en ontmoeting plaats met mensen uit het bisdom die betrokken waren bij twee bijzondere activiteiten in het Jaar van Daden van Liefde: Geloofsgesprekken bij Omroep RKK en artikelen in Tussenbeide over ‘Armoedebestrijders’. De deelnemers spraken op tv en in de krant over hun inzet voor de naaste vanuit hun gelovige inspiratie.

Bisschop Van den Hende nam het initiatief tot de ontmoeting. “In onze Kerk zijn we een wereldwijd netwerk van gelovige mensen, verbonden met Christus die de Kerk heeft gesticht. [...] Het mooie is dat we behoren tot de Kerk, het lichaam van Christus. Zoals Paulus zegt: we zijn met vele ledematen die samen dat lichaam mogen vormen en we hebben allemaal een taak (1 Kor. 12, 12-31). Soms nodigt het werk van anderen uit om dezelfde taak op je te nemen. Soms wordt vooral duidelijk dat het talent van andere mensen niet gemist kan worden in de Kerk. Verheug je over elkaars talenten dus.”

“Er zijn veel mensen die goede dingen doen,” aldus de bisschop, “maar het specifieke van het evangelie is dat je dat niet alleen doet vanuit jezelf noch op eigen kracht, maar je ook geroepen weet tot daden van liefde op de momenten dat je er niet op zou komen of geen waardering oogst, dat je het met kracht van de heilige Geest volhoudt als het moeilijk wordt. Het geloof zet aan tot daden van liefde, en helpt ook om het dwars door moeilijkheden heen je weg te laten zijn.”

Op zondag 12 januari 2014 startte 'Tour of Faith', een maandelijkse diocesane jongerenviering en ontmoeting met bisschop Van den Hende. De bisschop nam het initiatief tot de jongerenvieringen om in het verlengde van de Wereldjongerendagen jongeren bijeen te brengen.

Op zaterdag 12 juli sloot het bisdom het Jaar van Daden van Liefde af tijdens de Nationale Bedevaart in Brielle.

Juli-augustus 2014

12 juli - **Nationale Bedevaart Brielle 2014: bisdom sluit Jaar van Daden van Liefde af** • *12 juli* - **Brochure met informatie over het bisdom Rotterdam** • *12 juli* - **Bisschop kondigt Laurentiusjaar aan** • *13 juli* - Afrondend Geloofsgesprek Mgr. Van den Hende in serie over Daden van Liefde (Omroep RKK)

Op zaterdag 12 juli vond in Brielle de Nationale Bedevaart plaats en sloot het bisdom het Jaar van Daden van Liefde af. De dag begon met een eucharistieviering in de bedevaartskerk van de heilige Martelaren van Gorcum. Mgr. Van den Hende was hoofdcelebrant in de viering. Zeventien priesters concelebreerden. Er waren bijna 1.000 pelgrims.

In zijn preek sprak de bisschop over het geloofsgetuigenis van de martelaren van Gorcum in verbondenheid met de Heer. “Jezus weet wat het betekent om in stervensangst vast te houden aan de liefde van zijn Vader (Cf. Mt. 26, 39.42; Lc. 22, 42-44). Van Jezus kunnen we leren wat overgave betekent, dat God ons nooit loslaat,” aldus de bisschop in zijn preek. “Het is de Heer die de Kerk vasthoudt, die de martelaren van Gorcum stuk voor stuk bij de hand heeft gehouden.” Geen groter liefde kan iemand hebben dan dat hij zijn leven geeft voor zijn vrienden, zegt Jezus (Joh. 15, 13). “Het gaat er niet om ons leven opzettelijk te vernietigen, maar om het toe te vertrouwen aan God die ons het leven heeft geschonken. [...] Je leven geven in de zin van je in dienst stellen van anderen, is voor een christen elke dag aan de orde en daarom zijn daden van liefde die voortkomen uit geloof zo hard nodig.”

Je leven geven aan God en de naaste door trouw te zijn door woorden en daden van liefde. “Weet dan,” besloot de bisschop zijn preek, “de Heer kijkt in ons hart om zijn liefde aan ons te geven in de mate dat we die nodig hebben, en telkens opnieuw. En mogen wij op onze beurt onze liefde beschikbaar stellen aan elkaar. Dan zijn we een Kerk, ook vandaag, die leeft van de liefde van God en die liefde daadwerkelijk wil brengen aan alle mensen van goede wil.”

Bij gelegenheid van de afsluiting van het Jaar van Daden van Liefde verspreidde het bisdom een brochure met een overzicht van activiteiten in dit thema-jaar en informatie over het bisdom. In het voorwoord kondigde de bisschop het Laurentiusjaar aan als een nieuw thema: “Na het Jaar van het Geloof en de Daden van Liefde, willen we in het komende jaar heel bijzonder stil staan bij de patroonheilige van het bisdom Rotterdam, de heilige Laurentius. In het leven van de heilige diaken Laurentius komen geloof en daden van liefde op inspirerende wijze bij elkaar. [...] Aandacht in heel het bisdom voor de heilige

diaken Laurentius zal een goede voorbereiding zijn op het 60-jarig jubileum van het bisdom Rotterdam, dat we zullen vieren in 2016.”

September 2014

1 september - **Aankondiging afscheid rector Bakker van Vronesteyn per 1 januari 2015 en benoeming pastoor Broeders als opvolger** • *10 september* - Opening van het studiejaar met diakenkandidaten • *11 september* - Mgr. Van den Hende over compassie en naastenliefde in de zorg (bij het afscheid van S. van Eijck als voorzitter van de LHV) • *14 september* - Tour of Faith jongerenviering (Wateringen) • *25 september* - **Ontmoeting bisschop en seminaristen Eichstätt**

Op 1 september opende Centrum Vronesteyn het studiejaar met een bijeenkomst van de priesterstudenten van het bisdom. Tijdens deze bijeenkomst maakte de bisschop bekend dat pastor Wim Bakker per 1 januari 2015 zijn taak als rector zou beëindigen en, na twaalf jaar verbonden te zijn geweest als rector met Vronesteyn, weer volledig beschikbaar zou komen voor het parochiepastoraat. De bisschop vertelde daarna dat pastoor Walter Broeders de nieuwe rector zou worden en tevens parttime werkzaam zou blijven in het parochiepastoraat. Rector Bakker leidde het Centrum Vronesteyn, geïnspireerd door Christus de Goede Herder, met grote gastvrijheid en met aandacht voor de studenten en jonge priesters. Na acht jaar spiritueel te zijn geweest, werd pastor Bakker in 2002 rector van Vronesteyn. Hij bedankte de aanwezige priesterstudenten, en in hen ook de studenten uit het verleden voor de tijd op Vronesteyn. De opening op Vronesteyn van het studiejaar met de diakenkandidaten vond plaats op woensdag 10 september.

Op 25 september ontmoette de bisschop priesterstudenten van het Collegium Willibaldinum, van het Duitse bisdom Eichstätt, die een week op bezoek waren in Nederland. Een van de priesterstudenten van het bisdom Rotterdam studeert aan het Collegium Willibaldinum. De groep sloot aan bij de dagelijkse eucharistieviering in de kathedraal. Mgr. Van den Hende was hoofdcelebrant, plebaan Bergs concelebreerde evenals rector Wöfle, rector Bakker en pastoor Broeders. Daarna werd de ontmoeting voortgezet in het bisdomkantoor. Een vraag van rector Wöfle van het Collegium Willibaldinum ging over de toekomst van de priesteropleiding binnen de context van de afname van priesterroepingen in Europa. Mgr. Van den Hende: “We hebben de overtuiging dat we nieuwe priesters nodig hebben en diakens, naast de gedoopte gelovigen die hun apostolaat in de samenleving in praktijk brengen. [...] Priesters hebben een

grote arbeid te verrichten. En dat is, anders dan enkele decennia geleden, een arbeid met weinig maatschappelijk aanzien. Christus is klein geworden (Fil. 2, 7), mens geworden. We moeten als priesters ‘klein’ worden en ontvankelijk voor de genade van God. Een priesterleven begint met die genade te erkennen als uitgangspunt. [...] Het is een opgave voor nieuwe seminaristen, met Christus klein te willen zijn en het Rijk van God te dienen. Dat is wellicht lastig, de studie kan misschien zwaar zijn, je gaat er geen groot salaris mee verdienen, en je moet je leven veranderen in het licht van het evangelie (beking). Maar dat hoort erbij. Paus Franciscus zegt in zijn encycliek ‘Lumen Fidei’: geloof lost moeilijkheden niet op, maar geeft licht om de weg te vinden ook in moeilijkheid.”

Oktober 2014

3 oktober - Bisschop viert feest met basisscholen in Schiedam
(Week van het Katholiek Onderwijs) • *4 oktober* - Viering misdienaarsdag in Delft • *5 oktober* - **Huwelijk en gezin en daden van liefde: inleiding op de Katholieke Gezinsdag (Oegstgeest)** • *9 oktober* - **Bezoek aan het RK Stadsdiaconaat in Delft** • *12 oktober* - Tour of Faith jongerenviering (Waddinxveen)

Op zondag 5 oktober bezocht Mgr. Van den Hende de Katholieke Gezinsdag. De bisschop hield op verzoek van de organisatoren een inleiding over het thema ‘Daden van Liefde’. Het IHGO (Instituut voor Huwelijk, Gezin en Opvoeding) organiseerde de dag bij de Parochiekern H. Willibrord in Oegstgeest. De dag begon met de zondagse eucharistieviering in de parochiekerk H. Willibrord, waarbij de bisschop hoofdcelebrant was. Juist op deze zondag startte in Rome de bijzondere bisschoppensynode over ‘De pastorale uitdagingen van het gezin in de context van de evangelisatie’.

Het middagprogramma ging over het geloof in de liefde van Christus als de bron van daden van liefde binnen het huwelijk en het gezin. Bisschop Van den Hende: “Geloof en daden van liefde horen bij elkaar. Dat geldt zeker ook in relatie tot het gezin. Het leven in een gezin geeft in het algemeen de kans om van jongs af aan te leren hoe liefde opbouwt, hoe solidariteit concreet wordt en hoe iets voor een ander doen hoort bij je leven als mens.” De bisschop sprak over de grote waarde van het huwelijk, de trouw aan elkaar van man en vrouw, de dienst van het opvoeden van kinderen. “Paus Franciscus heeft gewezen op de schoonheid van het huwelijk, en op huwelijk en gezin als een geschenk van God, als een door God gewilde instelling, als een band tussen man en vrouw die ons doet denken aan het verbond van God en mensen.” Juist in het gezin kunnen mensen al heel vroeg leren wat belangrijk is voor een leven in geloof

en een leven in liefde. “Huwelijk is een engagement waar heel je hart voor nodig is,” zei de bisschop en daar hoort solidariteit bij met huwelijksparen die in moeilijkheden zijn (zie bijvoorbeeld ‘Familiaris Consortio’ 77 en 83). “Dus niet alleen rijst strooien op de grote dag, maar elkaar ook later steunen en sterken in de roeping tot het huwelijk.”

Op donderdag 9 oktober bracht bisschop Van den Hende een bezoek aan de mensen van het ‘RK Stadsdiaconaat Delft en Omstreken’. De bisschop sprak in Delft met leden van het bestuur van het RK Stadsdiaconaat en had daarna een ontmoeting met vrijwilligers en bezoekers van de Jessehof, een interkerkelijk diaconaal centrum, waarin het RK Stadsdiaconaat deelneemt. Aansluitend bracht de bisschop een bezoek aan het distributiecentrum van de Voedselbank, waar een team van vrijwilligers wekelijks 400 voedselpakketten gereedmaakt voor de zes uitdeelpunten in de stad en omgeving.

November 2014

9 november - Tour of Faith jongerenviering (Dordrecht) • *14 november* - **Werkbezoek bisschop aan woonzorgcentrum in Warmond** • *15 november* - **Bisschop Van den Hende wijdt vier mannen priester en diaken voor het bisdom** • *15 november* - Bisdom opent Laurentiusjaar • *20 november* - Diocesane bijeenkomst voor pastorale beroepskrachten: ‘Het onderwerp van seksueel misbruik blijft onze goede aandacht vragen’ • *28 november* - Lezing over liturgische koormuziek in de liturgie van de Kerk: Faculteitsdag 2014 (TST)

Op vrijdag 14 november bracht de bisschop vergezeld door Emile Boleij, bisschoppelijk gedelegeerde voor de zorg, een werkbezoek aan woonzorgcentrum Mariënhaven in Warmond. Pater Bengt Wehlin ofm, geestelijk verzorger, nodigde de bisschop uit voor het bezoek, dat actueel was vanwege de veranderingen in de zorg. Mariënhaven is onderdeel van Marente, dat in totaal 12 woonlocaties heeft, van woonzorgcentrum en verpleeghuis tot kleinschalige zorg voor mensen met dementie. Het is gevestigd in het voormalige Groot Seminarie Warmond. Nadat de functie van seminarie ophield, werd het gebouw een klooster bejaardenoord. Naast religieuzen, waaronder franciscanen, zijn er momenteel ook andere bewoners die zorg nodig hebben. Pater Van Ulden ofm, aangesteld als gardiaan (kloosteroverste) van de gemeenschap minderbroeders-franciscanen, was ook aanwezig bij het bezoek van de bisschop. Mgr. Van den Hende wenste de medewerkers van Mariënhaven veel inspiratie toe “en de lange adem die nodig is met alle veranderingen die er

in de zorg plaatsvinden. Wat je hier ziet getuigt van solidariteit tot de laatste levensdag van mensen.”

Op zaterdag 15 november 2014 wijdde Mgr. Van den Hende door handoplegging en gebed vier mannen. De bisschop wijdde Bouke Bosma (48) tot priester voor het bisdom Rotterdam. De bisschop wijdde Jos van Adrichem (49), Iwan Osseweijer (35) en Bertran van Paassen (47) tot diaken. Bertran van Paassen zal in 2015 ook de priesterwijding ontvangen.

De wijding vond plaats tijdens een plechtige eucharistieviering in de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal. De viering werd bijgewoond door vele gelovigen uit het hele bisdom, ruim 1.100 mensen, en stond geheel in het teken van de wijdingen. “Dat Gij velen roept om U in de Kerk van Rotterdam als diaken en priester te dienen,” baden de aanwezigen onder meer.

Mgr. Van den Hende omschreef de Kerk in zijn preek als een levend lichaam (Romeinen 12, 4), waarbij er altijd groei mogelijk is. “We moeten ons verbinden met het evangelie. Door de heilige Geest kunnen gebeurtenissen plaatsvinden die leiden tot nieuwe groei en vitaliteit. Groei in aantallen en groei wat betreft onze band met de Heer: eenheid van geloof, gemeenschapszin en dienst aan de naaste.”

Er vinden met enige regelmaat wijdingen plaats voor het bisdom Rotterdam. De laatste wijdingen waren in juni 2013 toen de bisschop Bertijn Prins en Franck Baggen tot diaken wijdde. De laatste priesterwijding voor het bisdom Rotterdam vond plaats in 2009 (Jack Glas).

December 2014

12 december - De katholieke sociale leer en de problematiek van moderne slavernij: inleiding bij Sociëteit De Maas (Rotterdam) • *15 december* - **Zegening van twee kerststallen voor het onderwijs** • *15 december* - Adventsviering Vronesteyn • *17 december* - Kerstbijeenkomst RK Stadsdiaconaat Delft • *19 december* - **Kerstbijeenkomst R.K. Begraafplaats en Crematorium St. Laurentius**

Op 15 december zegende de bisschop twee kerststallen voor het onderwijs. 's Ochtends was de bisschop te gast op de R.K. basisschool De Overplaats in Sassenheim. In de middag bezocht de bisschop de Katholieke Thomas More Pabo (behorende bij de RVKO) in Rotterdam. De bisschop werd vergezeld door Liesbeth Stalmeier, bisschoppelijk gedelegeerde voor het katholiek onderwijs. De afgelopen jaren deed de bisschop telkens met Kerstmis een kerststal cadeau aan een basisschool. Op speciaal verzoek van de Katholieke Pabo, waar toekomstige leraren voor het basisonderwijs worden opgeleid, ont-

ving ook deze dit jaar een kerststal. Mgr. Van den Hende gaf aan blij te zijn te gast te mogen zijn: “Het is mooi dat jullie als jonge mensen kiezen voor het onderwijs en jullie talenten inzetten. Je leert kinderen wat waardevol is, helpt hen hun talenten te ontdekken, en leert hen een bijdrage te leveren aan de samenleving. Het is een roeping en niet altijd makkelijk.”

Op vrijdagavond 19 december opende R.K. Begraafplaats en Crematorium St. Laurentius in Rotterdam de deuren voor mensen die met Kerstmis een dierbare moeten missen. De wandelpaden van de begraafplaats waren verlicht met vele honderden kaarsjes die op de grond waren geplaatst. Ze leidden de mensen langs de graven en naar de kapel, waar Mgr. Van den Hende een korte gebedsviering leidde. “Kerstmis is het feest van Jezus Christus, die het Licht van de wereld is. Niet ieder hart staat zomaar open voor Christus en zijn licht. Soms hebben we in ons hart te maken met verdriet, zorgen, angst en teleurstelling. Dan is er vaak geen ruimte in ons hart,” sprak de bisschop. “Om dan met Kerstmis -ondanks alle duisternis die we ervaren- toch ons verlangen naar licht te verbinden met de persoon van Jezus Christus, de mensgeworden Zoon van God is een uitdaging en een opgave.”

“We zijn in gedachten en in ons hart dicht bij wie overleden zijn, terwijl elders in de wereld mensen worden behandeld alsof ze niet mogen bestaan. [...] Er zijn mensenlevens die niet lijken te tellen. En hoeveel mensen zijn gestorven naamloos, aan wie niemand meer denkt of om wie niemand treurt. [...] Zo eerbiedig als God met ons en ons leven omgaat, zo grof is er met Hem omgegaan. Maar we vieren Kerstmis, omdat we geloven dat het licht van God niet te doven is, dat God de waardigheid van iedere mens in ere houdt, ook als de wereld er grof mee omgaat en ook zelfs wanneer we niet voor onze dierbaren kunnen zorgen als ze eenmaal zijn gestorven.”

Op donderdag 9 oktober bracht bisschop Van den Hende een bezoek aan het 'RK Stadsdiaconaat Delft en Omstreken'. De bisschop sprak met leden van het bestuur, ontmoette vrijwilligers en bezoekers van de Jessehof en bracht een bezoek aan de vrijwilligers van het distributiecentrum van de Voedselbank.

Op zaterdag 15 november 2014 wijdde de bisschop door handoplegging en gebed Bouke Bosma (48) tot priester voor het bisdom Rotterdam en Jos van Adrichem (49), Iwan Osseweijer (35) en Bertran van Paassen (47) tot diaken. "Dat Gij velen roept om U in de Kerk van Rotterdam als diaken en priester te dienen," baden de aanwezigen. Deze viering markeerde de start van het diocesane Laurentiusjaar.

FINANCIËLE PARAGRAAF

Het jaar 2014 is getekend door de afsluiting van het Jaar van Daden van Liefde op 12 juli 2014 en de start van het Laurentiusjaar op 15 november 2014.

De bisschop geeft aan dat de heilige Laurentius ons er steeds opnieuw aan herinnert dat diaconie, geworteld in Christus, een levende opdracht moet blijven en dat we bij alles wat we doen moeten zorgen voor een netwerk van liefde, dat mensen in aanraking brengt met de liefde van Christus. Als we op die manier verder kunnen gaan, dan kan dat zelfs bij kerkelijke krimpscenario's niet zonder vrucht blijven.

Ook het bisdom zelf heeft het nodig dat het als netwerk wordt onderhouden en dat we verder bouwen aan het bisdom als netwerk. Daarvoor is het nodig dat mensen elkaar ontmoeten, ook over parochiegrenzen heen. Parochies onderling en parochies en het bisdom. De start van de vicariaten in 2012 was de aanleiding om te beginnen met vicariatsbijeekkomsten rond onder meer de financieel-administratieve organisatie. Begin 2015 zijn deze voor de derde maal gehouden en het zijn goede bijeenkomsten van ontmoeting en inhoudelijke uitwisseling gebleken. Het bisdom wil de verdere netwerkvorming van parochies ondersteunen en doet dat door mensen bijeen te brengen op bijvoorbeeld de diocesane parochiedag, tijdens de Nationale Bedevaart Brielle, en op Vronesteyn rond de opleiding van priesters en diakens voor het bisdom.

Bij kerkelijke krimp wordt het des te belangrijk om de dienstverlening aan parochies op peil te houden en daarmee die van de parochies aan de parochianen. Vanuit de parochies komen vragen voor ondersteuning naar het bisdom, zoals de ondersteuning van de salarisadministratie. Er komen ook nieuwe vragen op parochies af. Gefuseerde parochies betekenen immers een grote bestuurlijke verantwoordelijkheid met betrekking tot het aantal parochianen en de caritas in de parochie, de financiën van de parochie en de kerkgebouwen. De dienstverlening van het bisdom aan parochies blijft, met het geloof voorop, goede aandacht vragen.

Mr J.C.G.M. Bakker
Algemeen econoom

Verkorte Jaarrekening 2014 bisdom Rotterdam

De geconsolideerde Staat van Baten en lasten 2014 van het bisdom sluit af met een positief resultaat van € 55.178 (vorig jaar negatief € 657.700). Het positieve resultaat wordt in belangrijke mate beïnvloed door een aantal incidentele posten die niet zijn opgenomen in de begroting omdat ten tijde van het opstellen geen inschatting gemaakt kon worden van de omvang van deze posten. Deze niet begrote posten betreffen met name de renovatie van de diocesane gebouwen en het (on)gerealiseerd koersresultaat op de effectenportefeuille. Het profiel van de effectenportefeuille heeft sinds vele jaren geen wezenlijke verandering ondergaan (20 – 30 procent aandelen en 70 – 80 procent obligaties). Vooralnog heeft het bestuur geen wijzigingen in dit gematigd conservatief beleid aangebracht. De ongerealiseerde koerswinst bedraagt € 1.229.777 (vorig jaar € 632.978). De ongerealiseerde koersresultaten moeten als gevolg van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving RJ 640 via de resultatenrekening gepresenteerd worden.

De jaarrekening 2014 is, na controle door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., voorzien van een goedkeurende controleverklaring en is voor advies voorgelegd aan de Raad voor Economische Aangelegenheden en het Kathedraal Kapittel. Het is aan de bisschop van Rotterdam om de jaarrekening definitief vast te stellen.

De hierna opgenomen verkorte jaarrekening, bestaande uit de geconsolideerde balans per 31 december 2014 en de geconsolideerde staat van baten lasten over 2014, is bedoeld om op hoofdlijnen inzicht te geven in de financiële positie van het Bisdom Rotterdam.

Het samengevat financieel overzicht bevat niet alle toelichtingen die vereist zijn op basis van Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het kennisnemen van het samengevat financieel overzicht kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening 2014 van het Bisdom Rotterdam.

Geconsolideerde balans per 31 december 2014
(na resultaatbestemming)

	31 december 2014		31 december 2013	
	€	€	€	€
<i>ACTIVA</i>				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	2.168.392		2.335.838	
Financiële vaste activa	44.126.894		44.141.246	
		46.295.286		46.477.084
Vlottende activa				
Vorderingen	2.024.205		1.550.188	
Liquide middelen	1.753.082		2.554.517	
		3.777.287		4.104.705
		50.072.573		50.581.789
 <i>PASSIVA</i>				
Bisdomvermogen				
Algemeen Beheer	40.852.294		40.801.403	
Bestemmingsreserves	714.630		703.953	
Bestemmingsfondsen	884.983		891.373	
		42.451.907		42.396.729
Voorzieningen		1.367.852		1.569.825
Langlopende schulden		5.021.920		4.785.359
Kortlopende schulden		1.230.894		1.829.876
		50.072.573		50.581.789

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2014

	2014		2013	
	€	€	€	€
Baten				
Afdrachten, legaten en giften	3.199.131		2.908.089	
Verleende diensten	128.468		219.511	
Overige opbrengsten	127.174		334.332	
Som der baten		3.454.773		3.461.932
Lasten				
Lasten ambtsdragers en personeel	2.663.695		2.793.762	
Afschrijvingskosten	154.140		170.500	
Bedrijfskosten	1.444.810		1.369.304	
Lasten specifieke activiteiten, bijdragen en uitkeringen	1.197.096		1.449.510	
Som der lasten		5.459.741		5.783.076
Totaal der baten minus lasten		-2.004.968		-2.321.144
Financiële baten en lasten				
• Gerealiseerde baten/lasten	866.320		924.887	
• Ongerealiseerde baten/lasten	1.229.777		632.978	
		2.096.097		1.557.865
Resultaat voor bijzondere posten		91.129		-763.279
Kosten renovatie diocesane gebouwen		-35.951		105.509
Saldo der baten en lasten		55.178		-657.770

KERKBALANS

In juni 2014 stelden de Kerkbalansconsulenten in het bisdom Rotterdam zich voor tijdens twee vicariaatsbijeenkomsten. Daarna startten ze hun advisering aan parochies. Op woensdag 28 januari 2015 spraken de Kerkbalansconsulenten en algemeen econoom John Bakker met elkaar over de inzet van de consulenten over de afgelopen periode van een half jaar.

De Kerkbalansconsulenten zijn parochievrijwilligers. Bij hun advisering hebben zij veel oog voor praktische stappen ter verbetering van de lokale actie Kerkbalans, en voor concrete en haalbare doelen. Ze adviseerden parochies met het oog op de Kerkbalans van 2015 onder meer rond brieven en een up-to-date ledenadministratie. Daarbij werden ze ondersteund vanuit het bisdom.

Er is iets in gang gezet in parochies, constateerden de Kerkbalansconsulenten in dit gesprek. Ze gaven aan goed contact te hebben gehad met de parochies die ze adviseerden. Hun aanbod van hulp en ondersteuning werd positief ontvangen.

De actie Kerkbalans is een belangrijke financiële steunpilaar voor parochies. Geldwerving hoeft ook niet beperkt te blijven tot de actieperiode in januari. De inkomsten uit levend geld zijn bovendien belangrijker geworden voor parochies, omdat het rendement op obligaties en aandelen de laatste jaren duidelijk afnam.

Monitor Kerkbalans 2014

Jaarlijks brengt het Kaski een onderzoeksrapport uit op verzoek van de Interdiocesane Commissie Geldwerving (IDG). De Monitor Kerkbalans 2014 verscheen in maart 2015. Jaarlijks onderzoekt het Kaski voor de bisdommen hoe actief parochies zijn in het benaderen van hun (niet-)betalende parochianen voor Kerkbalans en in het beïnvloeden van geefgedrag. Het Kaski meet de totale activiteit van een parochie met betrekking tot Kerkbalans: de activiteitsscore voor de uitvoering van Kerkbalans.

In deze activiteitsscore worden de volgende kenmerken meegenomen:

- Persoonlijk contact met parochianen bij afgeven materiaal of ophalen reacties
- Zelf samengestelde tekst of volledig zelf samengestelde folder
- Noemen van een richtbedrag (of richtpercentage)
- Verzoek om verhoging van de bijdrage
- Informatie over de financiële situatie

- Informatie over schenkingen
- Specifieke benadering weifelaars
- Specifieke benadering afhakers
- Specifieke benadering structurele niet-bijdragers
- Eerst kennismaken nieuwe parochianen voorafgaand aan de benadering voor Kerkbalans

Op alle kenmerken kan een parochie 'ja' scoren; indien alle kenmerken met 'ja' worden beantwoord, resulteert dit in een maximale score van tien. De Monitor Kerkbalans 2014 geeft aan dat landelijk ongeveer een derde van de parochies redelijk tot veel activiteiten rond Kerkbalans uitvoert. Twee derde van de parochies maakt dus minder werk van beïnvloeding van de bijdrage. De uitdaging blijft onverminderd om de parochies aan te zetten tot en te ondersteunen bij een meer optimale uitvoering van Kerkbalans.

Een positieve conclusie van de monitor is dat veel fusieparochies een uniforme aanpak van Kerkbalans kennen: de uitvoering is op de verschillende locaties hetzelfde. Ook zijn er in vergelijking met voorgaande jaren meer parochies met ruim voldoende vrijwilligers voor de uitvoering van Kerkbalans en wordt in steeds meer parochies eerst kennisgemaakt met nieuwe parochianen alvorens ze voor Kerkbalans worden benaderd. Maar ondanks de verbetering van het aanbod van vrijwilligers geldt dat steeds minder parochies persoonlijk contact hebben met hun parochianen bij de benadering voor Kerkbalans. Zeer weinig parochies rapporteren in het materiaal van Kerkbalans over de activiteiten die zij doen of van plan zijn te gaan doen.

Veel parochies vinden hun leden- en financiële administratie ruim voldoende op orde. Dat is een verbetering ten opzichte van eerdere jaren. Maar de module Kerkbijdrage wordt hierbij niet veel gebruikt, zeker niet wat betreft de mogelijkheden om groepen parochianen te selecteren. Niet-bijdragende groepen parochianen worden slechts op zeer beperkte schaal specifiek benaderd. Zo worden parochianen die recent zijn gestopt met bijdragen ('weifelaars') maar in ongeveer 5% van parochies specifiek benaderd. Dat geldt ook voor parochianen die al wat langer geleden zijn gestopt ('afhakers') en parochianen die nog nooit hebben bijgedragen ('structurele niet-bijdragers').

De informatie uit de monitor Kerkbalans geeft inzicht in de wijze waarop parochies de actie Kerkbalans inrichten en organiseren. De monitor brengt informatie inzichtelijk bijeen. Dat geeft de mogelijkheid om lessen te trekken naar de toekomst en te zien welke activiteiten worden toegepast en het meest effectief zijn.

KERNCIJFERS BISDOM ROTTERDAM

Hieronder zijn de kerncijfers opgenomen van het kerkbezoek en de sacramentenbediening in het bisdom Rotterdam. Ook is informatie opgenomen over het aantal priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers die werkzaam zijn in parochies in het bisdom.

In de vorige bisdombrochure was eveneens een overzicht van parochies opgenomen. Hiervoor wordt nu verwezen naar de Naamlijst.

De onderstaande tabel bevat ook cijfers over de deelname aan het kerkelijk leven in het bisdom Rotterdam in de jaren 2005, 2010 en 2013, en het aantal parochies op 31 december van het aangegeven jaar. Op deze manier is een vergelijking mogelijk tussen de verschillende jaren.

	2005	2010	2013	verschil 2005 - 2013	
Aantal parochianen	537.000	513.000	499.000	-38.000	-7,1%
Doopsel	3.395	2.605	1.975	-1.420	-41,8%
Eerste Communie	3.350	2.850	2.160	-1.190	-35,5%
Vormsel	2.295	1.750	1.200	-1.095	-47,7%
Huwelijk	510	380	260	-250	-49,0%
Uitvaart	3.410	2.670	2.470	-940	-27,6%
Kerkgangers	40.610 (7,7%)	33.800 (6,6%)	30.900 (6,2%)	-9.710	-23,9%
Vrijwilligers	31.300 (incl. 11.700 koorleden)	27.700 (incl. 10.400 koorleden)	26.500 (incl. 9.980 koorleden)	-4.800	-15,3%
Parochies	151 (zielzorg- eenheden)	145 (incl. allochtone gemeen- schappen)	94 (75 territoriaal en 19 gemeen- schappen van migranten)	-57	-37,7%

(Bron: Kaski <http://www.ru.nl/kaski/>)

In 2013 waren er 166 kerkgebouwen.

(Bron: Naamlijst 2013)

Pastorale beroepskrachten

Priesters werkzaam in parochies:	55
Diakens werkzaam in parochies:	12
Pastoraal werkers (m/v) werkzaam in parochies:	39

En enige tientallen pastorale beroepskrachten in de categoriale pastoraal (ziekenhuizen, zorginstellingen en gevangenissen)

(Cijfers per 1 januari 2015, bron: www.bisdomrotterdam.nl)

GOEDE DOELEN BISDOM ROTTERDAM

Het bisdom Rotterdam ondersteunt parochies in hun inzet voor de lokale gemeenschap, draagt zorgt voor pastoraal personeel, ondersteunt het beheer van gebouwen en financiën. Met onderstaande fondsen kunt u het bisdom ondersteunen voor de inzet voor specifieke goede doelen. De Kerk kent goede doelen en is ook zelf een goed doel!

Vermeld s.v.p. uw naam en adresgegevens bij uw donatie.

Goede doelen bisdom Rotterdam:

- *‘Diocesaan orgelfonds’*
RK Bisdom Rotterdam: NL30 INGB 0000 4643 04
onder vermelding van ‘Diocesaan orgelfonds’
- *Fonds ‘Behoud kerkelijke gebouwen’*
RK Bisdom Rotterdam: NL30 INGB 0000 4643 04
onder vermelding van Fonds ‘Behoud kerkelijke gebouwen’
- *Fonds ‘Diaconie en caritas’*
RK Bisdom Rotterdam: NL30 INGB 00 0046 4304
onder vermelding van Fonds ‘Diaconie en caritas’
- *Fonds ‘Huwelijk en gezin’*
RK Bisdom Rotterdam: NL30 INGB 0000 4643 04
onder vermelding van Fonds ‘Huwelijk en gezin’
- *Fonds ‘Kadervorming vrijwilligers’*
RK Bisdom Rotterdam: NL30 INGB 0000 4643 04
onder vermelding van Fonds ‘Kadervorming vrijwilligers’
- *Fonds ‘Noden van het bisdom’*
RK Bisdom Rotterdam: NL30 INGB 0000 4643 04
onder vermelding van Fonds ‘Noden van het bisdom’
- *Fonds ‘Ouderenpastoraat’*
RK Bisdom Rotterdam: NL30 INGB 0000 4643 04
onder vermelding van Fonds ‘Ouderenpastoraat’
- *Fonds ‘Parochiecatechese en geloofsopvoeding’*
RK Bisdom Rotterdam: NL30 INGB 0000 4643 04
onder vermelding van Fonds ‘Parochiecatechese en geloofsopvoeding’
- *Fonds ‘Vrienden van de Vuurdoop’*
RK Bisdom Rotterdam: NL30 INGB 0000 4643 04
onder vermelding van Fonds ‘Vrienden van de Vuurdoop’

- *RK Instelling voor Religieus Leven*
RK Instelling voor Religieus Leven: NL94 INGB 0006 1888 68
- *Priester- en diakenopleiding Vronesteyn*
Centrum voor priesteropleiding Vronesteyn (en diakenopleiding):
NL29 INGB 0000 3656 73
- *Studentenparochie H. Catharina van Alexandrië*
RK Bisdom Rotterdam: NL 63 INGB 0000 7483 08
onder vermelding van ‘Studentenparochie Catharina van Alexandrië
te Rotterdam’
- *Bedeveartoord Brielle*
Heiligdom van de Martelaren van Gorcum
Rik 5 (hoek Kloosterweg), Brielle
NL 30 RABO 03 4485 3721
t.n.v. Bisschoppelijke Brielse Commissie te Brielle
www.martelarenavangorcum.nl
- *Kerkbalans*
Steun uw parochie via Kerkbalans!

Geven bij leven

Bij leven geven kan door middel van een gift of een periodieke schenking. Giften kunnen worden afgetrokken van de belasting. De belastingdienst stelt daaraan wel enkele voorwaarden, zoals een minimumbedrag. Aan instellingen met een goed doel kan ook binnen een bepaalde periode een maximumbedrag worden geschonken, zonder dat de instelling daarover schenkingsrecht hoeft te betalen. Voor een periodieke schenking geldt dat het bedrag dat u voor langere tijd periodiek geeft in zijn geheel aftrekbaar kan zijn voor de inkomstenbelasting. Ook hieraan zijn voorwaarden verbonden.

... en daarna

Ook bij overlijden kunt u waarborgen dat de inzet voor de Kerk voortgang krijgt. Steeds nieuwe mensen weten zich geroepen zich in te zetten voor de Kerk en het evangelie. Toekomstige generaties zullen zich met hart en ziel inzetten voor het evangelie. Maar kleiner wordende parochies en gemeenschappen van gelovigen zullen niet de middelen bij elkaar kunnen brengen, zoals eerdere generaties dat konden. In een testament kunt u vastleggen dat een deel van de erfenis ten goede zal komen aan de Kerk. Dat kan bijvoorbeeld

via een legaat of een erfstelling. Met een legaat kunt u zelf omschrijven wat u van de erfenis wenst na te laten. Dit kan een geldbedrag zijn, maar ook een roerende of onroerende zaak, zoals een schilderij of een huis. Via een erfstelling kunt u het bisdom tot (mede-)erfgenaam benoemen. Omdat het bisdom als Kerk een ANBI-instelling is, hoeven geen successierechten te worden betaald.

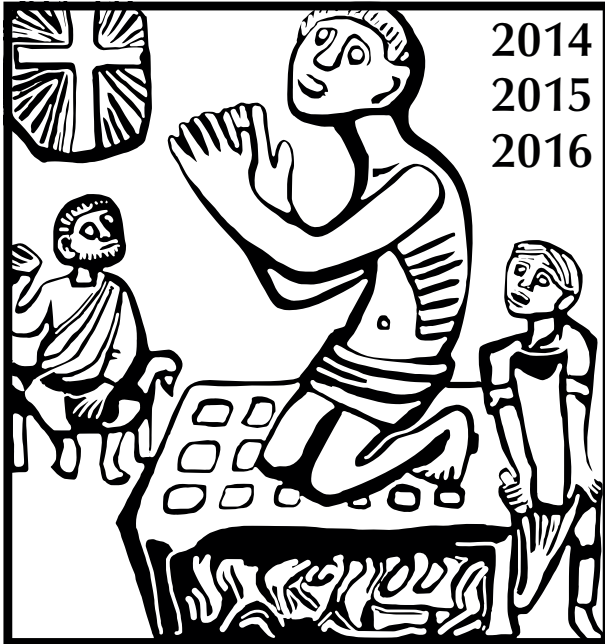
Meer informatie

Over al deze zaken kan een notaris u meer uitleg geven. Ook de algemeen econoom van het bisdom Rotterdam geeft u graag nadere informatie:

Bisdom Rotterdam
Mr J.C.G.M. Bakker, algemeen econoom
Koningin Emmaplein 3
3016 AA Rotterdam
T: 010 - 2815171
E: j.bakker@bisdomrotterdam.nl
I: www.bisdomrotterdam.nl

Zie ook:

I: www.notaris.nl
I: www.belastingdienst.nl

2014
2015
2016

LAURENTIUSJAAR

Uitgave: Bisdom Rotterdam, juni 2015
Fotografie: Peter van Mulken, Johan Wouters (voorkant)
Vormgeving: Bovenwijs
Drukwerk: MultiCopy

Bisdom Rotterdam
Koningin Emmaplein 3
3016 AA Rotterdam

T: 010-2815171
E: bureau@bisdomrotterdam.nl
I: www.bisdomrotterdam.nl

Bisdom Rotterdam

Steun de actie Kerkbalans

Geef aan uw parochie met de actie Kerkbalans!
Met uw financiële ondersteuning maakt u het lokale
werk van de Kerk mogelijk. Denk aan de inzet voor
geloofsoverdracht en verkondiging, diaconie en dienst
aan de naaste, onderhoud van en investeringen in het
kerkgebouw.

Parochies kunnen ook uw praktische hulp vaak goed
gebruiken. Meld u vandaag nog aan als vrijwilliger voor
Kerkbalans in uw parochie!

MIJN KERK
DEELT

MIJN KERK
IN BALANS

P.S. Wilt u als parochie uw actie Kerkbalans een nieuwe
impuls geven? Nodig een Kerkbalansconsulent uit voor
een oriënterend gesprek.

E: c.v.steijn@bisdomrotterdam.nl

T: 010-2815171